

Gdańsk, 10.01.2023

Prof. dr hab. Leszek Skrla,
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna wokalistyka

Recenzja Pracy Doktorskiej **Mgr Lu Xinfeng**

Zleceniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 28.11.2022 roku, zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z dnia 20.07.2018 roku. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. poz. 478)

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego w sprawie:

- przyjęcia tematu i koncepcji pracy doktorskiej Lu Xinfeng
- wszczęcia, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka i wyznaczeniem mojej osoby recenzentem

Do nadesłanego mi pisma sygnowanego datą 28.11.2022 roku, informującego o wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr **Lu Xinfeng** pod tytułem „**Studium porównawcze pieśni artystycznej Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego**” zostało dołączone: dzieło artystyczne i opis dzieła artystycznego.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Lu Xinfeg pt. „Studium porównawcze pieśni artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego” złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu. Nagrania dokonano w kilku sesjach nagraniowych w przedziale czasowym między 30.05.2022 - 20.06.2022 tak więc jest to rejestracja w dużym czasookresie jednakże brzmi spójnie i przekonująco w warstwie technicznej i muzycznej. Artyście towarzyszy akompaniator: Dr Krzysztof Trzaskowski. Nagrania dokonano w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina a reżyserem nagrania była Dr hab. Ewa Lasocka. Przedstawione do oceny nagranie zawiera 12 pozycji:

Pieśni - Lu Zaiyi

1. Most
2. Dom
3. Wyczekiwanie
4. Ostatni sen
5. Patrząc w rodzinne strony
6. Kocham tę ziemię

Pieśni – Piotra Czajkowskiego

1. Nie wierz, mój przyjacielu
2. Ani słowa, o mój przyjacielu
3. Boleśnie i słodko
4. Łza drży
5. Dlaczego?
6. Ten, kto tęsknotę zna

Nagranie skompilowane dla potrzeb pracy doktorskiej, przyjęło formę recitalu pieśni złożonego z 6 kompozycji chińskiego kompozytora Lu Zaiyi w przeciwstawnej, porównawczej formie 6 pieśni Piotra Czajkowskiego. W przedstawionym nagraniu słyszymy męski i mile foniczny zapis wokalisty, który wysuwa się na pierwszy plan i dyskretną choć nie pozbawioną solistycznego zacięcia rolę akompaniatora-pianisty. W zaprezentowanym dziele artystycznym kandydat ukazał możliwości swojego barytonowego głosu o ciekawej estetyce dźwięku, może nieco rozjaśnionej barwie, przez to zbliżonej momentami do estetyki tenora. W swoim wykonaniu stara się łączyć technikę *belcanto* z techniką wokalną chińskich pieśni artystycznych. Wykonawca dysponuje miękką barwą i elastycznością potrzebną do kreowania wybranych przez siebie utworów. Właściwie operuje głosem (choć czasem słychać zbyt dużą wibrację zwłaszcza na wysokich dźwiękach) nie mniej używa właściwych technik agogiczno-dynamicznych, by oddać dramatyzm i znaczenie tekstu poszczególnych pieśni. Wyrazista interpretacja sprawiają, że w odbiorze młody artysta wydobywa odpowiednią moc ekspresji i właściwe środki do wyrażania złożonych emocji, które zawiera muzyka obu tak różnych przecież kompozytorów. Słuchając nagrania dołączonego do pracy, miałem wrażenie jakby solista chciał wciągnąć nas w swój muzyczny świat co dało wrażenie płynnej muzycznej opowieści i spójnej narracji przekazu pieśni. Mam nieco zastrzeżeń co do wymowy i płynności fraz wokalnych w pieśniach Piotra Czajkowskiego. Mimo moich uwag artysta pewnie kontroluje swoje emocje, które mają bezpośredni wpływ na osiągnięcie pełnej swobody wokalne dodając do tego iście żarliwą interpretację wykonywanych utworów. Budowanie czytelnej i wyrazistej interpretacji nie należy do rzeczy prostych i oczywistych. Wymaga od śpiewaka nie tylko doskonałej znajomości tekstu muzycznego ale przede wszystkim ogromnej wrażliwości i wycucia stylu, wreszcie smaku oraz wysublimowanej intuicji wokalne. W tym względzie Lu Xinfeng ma już wiele do powiedzenia i zaoferowania a wyrobionemu słuchaczowi przynieść może niekłamana satysfakcję. Wrażliwość, o której wspomniałem zwiększa tym samym atrakcyjność przekazu a propozycja dzieła artystycznego zasługuje na słuszną uwagę i moją aprobatę. Temat podjęty w pracy jest ciekawy, także tezy i stawiane pytania, narracja umiejętnie przeprowadzona a cele osiągnięte. Studium porównawcze obejmuje zarówno rozważania teoretyczne, jak i ogólną analizę muzyczną i wykonawczą. Wybór tematu dysertacji stanowi nowatorskie podejście do wciąż poznawanej w Chinach dziedziny teorii muzyki wokalne, dlatego też posiada duże znaczenie z punktu widzenia twórczości, wykonawstwa, pedagogiki i badań nad pieśnią artystyczną. Część opisowa dzieła artystycznego została dobrze opracowana tak pod względem redakcyjnym

jak i merytorycznym. Konstrukcja pracy jest logiczna i prawidłowo przemyślana. Widać wyraźne usystematyzowanie wiedzy dotyczącej genezy omawianych utworów, opisu wizji muzycznej obu kompozytorów, wreszcie rozwoju i tradycji wykonawczych muzyki i stylu wokalnego chińskiej i rosyjskiej pieśni artystycznej. Trafnym zabiegiem w pracy są analizy poszczególnych utworów wsparte o porównania dotyczące nie tylko artykulacji, frazowania, dynamiki, tessitury i muzycznej narracji ale także kontekstu poetyckiego, analizy muzycznej pieśni oraz analizy partii wokalnej i akompaniamentu fortepianowego. Za pomocą analizy porównawczej wybranych pieśni artystycznych Piotra Czajkowskiego i Lu Zaiyi, autor pracy pragnął ukazać różnice w stylistyce artystycznej, charakterystykę estetyczną oraz tło historyczne i osobiste przeżycia wyrażone w muzycznej emocjonalności kompozytorów. Pan mgr Lu Xinfeng po wyważonym wprowadzeniu i krótkiej charakterystyce każdego z utworów, naświetla i ukazuje problemy a następnie ich rozwiązanie w oparciu o właściwie dobrane środki muzycznej narracji. Omawiana praca doktorska zawiera wstęp, sześć rozdziałów i zakończenie, a także bogatą bibliografię, na którą składają się źródła internetowe, fachowa literatura obcojęzyczna głównie ta chińska. Wstęp dysertacji zawiera wprowadzenie w przedmiot badań, przybliży cel i założenia pracy, w której mgr Lu Xinfeng zamierza przeprowadzić analizę porównawczą warsztatu muzycznego chińskiego kompozytora Lu Zaiyi i technik kompozytorskich Piotra Czajkowskiego. Ukazuje łączące ich podobieństwa, jak też dzielące ich niekiedy różnice w technice muzycznej narracji. We wstępie autor szczegółowo objaśnia tło, znaczenie i status badań, a także elementy innowacji związane z wybranym tematem. Najważniejszą wartością użytkową badań jest doskonalenie umiejętności praktycznych z punktu odczuwania estetyki dźwiękowej i dostarczanych słuchaczowi ogromu wrażeń. Ponadto, w oparciu o analizę wybranych utworów obu kompozytorów autor pracy celnie przybliży wyróżniające się cechy i zasady wykonawstwa pieśni artystycznych z punktu widzenia praktyki wykonawczej. Praca niniejsza, jak pisze sam doktorant dzięki zdobytej wiedzy i doświadczeniu stworzy podwaliny do zajmowania się dydaktyką wokalną w Chinach do czego się intensywnie przygotowuje.

Rozdział pierwszy poświęcony jest tłu badawczemu i znaczeniu badań, które koncentrują się na przedstawieniu zarysu rozwoju i opisanii ogólnej charakterystyki pieśni artystycznej w Chinach i Rosji. Autor definiuje koncepcję pieśni artystycznej, omawia różnicę między klasyczną pieśnią chińską a rosyjską pieśnią artystyczną, przybliży znaczenie kulturowe i ekspresję emocjonalną poezji. W rozdziale drugim opisuje pokrótce życie i twórczość Piotra Czajkowskiego i Lu Zaiyi, dokonuje analizy stylu twórczego obu kompozytorów. Rozdział trzeci stanowi analizę porównawczą pieśni artystycznej Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego z punktu

widzenia charakterystyki artystycznej oraz połączenia poezji z muzyką. Opisuje metody badawcze i ich innowacyjność a także eksplorację wspólnych i indywidualnych cech stylu muzycznego wszystkich 12 pieśni, ku lepszemu zrozumieniu założeń artystycznych tematu pracy. W rozdziale czwartym autor skupia się na podobieństwach i różnicach stylistycznych. Poddaje analizie porównawczej charakter pieśni, wykazując podobieństwa i różnice stylistyczne w twórczości obu kompozytorów. Rozdział piąty poświęcony jest omówieniu praktycznych zagadnień wykonawczych zaś rozdział szósty przedstawia przykładową analizę muzyczną wybranych pieśni oraz szczegółowo omawia zagadnienie, w jaki sposób podczas wykonania pieśni podkreślić ich unikalność i artystyczną wartość. Rozdział ten jest kluczowy i stanowi dominantę w pracy przyszłego doktoranta, gdyż bezpośrednio powiązany jest z dziełem artystycznym zawartym na płycie. Zrozumienie postawy i roli w jaką wcielać się należy w poszczególnych utworach, stanowi klucz do istotnych przesłanek, które mogą pomóc śpiewakowi nacechować interpretację tak, by znaleźć on mógł przekonującą wizję do wykreowania właściwej i przekonującej wizji artystycznej. Przyszły doktorant Lu Xinfeng w swoim studium porównawczym o pieśniach artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego celnie przybliżył nam kontekst poetycki, analizę struktury muzycznej oraz analizę partii akompaniamentu fortepianowego. Porusza zagadnienia dotyczące formy muzycznej a także poddaje analizie techniki wokalne. W stylu muzycznej wypowiedzi porusza problem tworzenia kreacji artystycznej w oparciu o świadome dysponowanie techniką wokalną i operowanie zróżnicowaną, stosowną do napięcia emocjonalnego, barwą głosu. Stanowi swoistą kompilację spostrzeżeń, obserwacji i przemyśleń dotyczących analizy porównawczej głosu w oparciu o aspekt estetyki muzycznej, koncepcji artystycznej i w znacznym stopniu wyrażania nastroju muzycznego. Te niełatwe i złożone aspekty, okraszone przykładami muzycznymi, poruszają wokalne zagadnienia dotyczące ambitusu poszczególnych utworów, tessitury jako podstawowego czynnika warunkującego obciążenie dla głosu, artykulacji i frazowania a także różnic w operowaniu dynamiką i brzmieniem rezonansu wokalnego. Dzięki porównaniom zobaczyć można istotne podobieństwa i różnice w stylu jak i problemach wykonawczych w poszczególnych pieśniach Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. Analiza, której dokonał Lu Xinfeng w efekcie pozwoliła osiągnąć zamierzony cel w swojej pracy co przełożyło się na ostateczny kształt i wyraźny przekaz nacechowany troską i wizją przyszłego pedagoga śpiewu. W zakończeniu pracy, odnajdujemy syntezę myśli i wniosków autora na temat elementów pracy nad poszczególnymi utworami. Przyszły doktorant Lu Xinfeng raz jeszcze podsumowuje cele i założenia pracy, doprowadzając do celnych spostrzeżeń i interesujących konkluzji. Reasumując wartości i efekt procesu

badawczego, który został przeprowadzony w niniejszej dysertacji, mogą stwierdzić, iż podjęty temat w znaczącym stopniu przybliży środowisku muzycznemu wizję technik wykonawczych głównie zaś charakterystycznych cech stylu wokalnego w chińskich i rosyjskich pieśniach artystycznych jako podstawę do przygotowania właściwego ich wykonywania. Przybliży zrozumienie dzieła muzycznego, zasady trafnego kształtowania stylu i właściwego odwzorowania elementów stylizacji w muzyce obu kompozytorów a także w wielu aspektach uzupełnia ogólną wiedzę muzyczną. Wiedzę, która w znaczący sposób może pomóc zmierzyć się i zrozumieć przyszłym odtwórcom omawianych utworów ważne przesłanie. Przesłanie, by piękno i artystyczną wartość a także siłę muzycznej narracji wyrażać poprzez dobór odpowiednich środków wykonawczych i interpretacyjnych.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgra Liu Xinfeng, na którą składają się: dzieło artystyczne płyta CD i jej opis, stanowi według mojej oceny ciekawą formę przekazu, jak też udaną próbę znalezienia odpowiedzi na tezę zawartą w temacie pracy. Stwierdzam, że materiał naukowy, cenne spostrzeżenia, własne przemyślenia i analiza dotycząca wykonywanych utworów, stanowią niemały wkład w dziedzinę sztuki muzycznej-wokalistyka. Doktorant wniósł w obszar fascynacji muzycznej twórcze zaangażowanie, poparte trafnymi wnioskami oraz ciekawe spojrzenie na charakterystykę muzyczną i styl wokalny chińskiej i rosyjskiej pieśni artystycznej a jego osobiste przemyślenia złożyły się na ostateczny kształt dzieła jaki mu nadał. Studium porównawcze pieśni artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego służyć może przyszłym wokalistom jako punkt odniesienia w poszukiwaniu i rozwijaniu rodzimych koncepcji wykonawczych. Pokazuje bowiem w jaki sposób łączyć można różne techniki kompozytorskie z rodzimym językiem, stylistyką, tonalnością i kanonami estetycznymi. W taki sposób omawiane dzieło i praca istotnie przybliżają formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną sferę konkretnej wizji rozszerzania wiedzy nie tylko wokalne, ale ogólnomuzycznej. Uznaję tym samym, że Pan Liu Xinfeng potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Tym samym stwierdzam, że Doktorant rozwiązał założone w pracy zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 187 ustawy z dnia 20.07. 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478)

Pracę doktorską przyjmuję i stawiam wniosek o jej przyjęcie

Prof. dr hab. Leszek Skrla